

U C H W A Ł A Nr 285/XXXVIII/2013r

RADY MIEJSKIEJ SIERPCA

z dnia 27 lutego 2013r.

w sprawie : nadania nazwy nowo powstałej ulicy w Sierpcu.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jedn. z 2001 r. Dz. U. Nr.142 poz.1591 z późn. zmianami / - **Rada Miejska Sierpca** uchwała, co następuje :

§ 1

Nowo powstałej ulicy w Sierpcu położonej na terenie Osiedla Nr 6 w rejonie ulicy Stefanii Sempołowskiej nadaje nazwę

ANNY PINIAROWICZ

/ oznaczona na załączniku mapowym /.

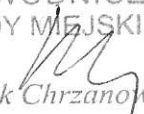
§ 2

Odpowiedzialnym za wykonanie uchwały czyni się Burmistrza Miasta Sierpca.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia.-

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Marek Chrzanowski

dot. do Uchwały RM
14 285/XXXVIII/13
z 27.02.2013r

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Marek Urzawski

ul. Anny Piwniłowicz

Anna Piniarowicz – oprac. Jan Burakowski

Do grona sierpczan o trudnych do przecenienia zasługach dla naszego miasta należy niewątpliwie Anna Piniarowicz. Zorganizowała szkołę, przez 43 lata uczyła i wychowywała kilka pokoleń sierpczan. Już to byłoby wystarczającym tytułem do zapewnienia jej trwałego miejsca w dziejach miasta - niemniej ważne jest chyba jednak także to w jakich czasach i jak to robiła..

Pochodziła z rodziny sierpeckiej - jej ojciec, z pochodzenia Francuz, posiadał w naszym mieście restaurację. Od 1896 roku, wraz ze swoją siostrą Stanisławą prowadziła pensję dla dziewcząt. Mogła nawiązać do starych i dobrych tradycji sierpeckiego szkolnictwa dla dziewcząt - znacznie bogatszych niż w wypadku chłopców. Przez około sto lat funkcjonowała szkoła przy klasztorze benedyktynek, której sława w okresie świetności przekraczała granice północnego Mazowsza. Od roku 1871 funkcjonowała też świecka pensja dla dziewcząt sióstr Zofii i Izabeli Feist, ciesząca się dobrą opinią (początkowo 2-klasowa, później 4-klasowa). Panie Feistówny pochodziły z Warszawy. Były córkami znanego muzyka Karola Feista, a Izabela, wg tradycji rodzinnej, pobierała lekcje muzyki u Fryderyka Chopina. Tyle dobre tradycje ale w latach 90-tych XIX wieku szkolnictwo to przeżywało poważny kryzys. Najpierw, w 1892 roku, przestała działać szkoła klasztorna w związku z likwidacją klasztoru, potem w 1896 roku groźba .likwidacji zawisła nad pensją w związku ze śmiercią jej przełożonej, Zofii Feist.

Był to naprawdę bardzo szczęśliwy zbieg okoliczności, że tradycje i uczennice pensji sióstr Feist przejęła Anna Piniarowicz - nie tylko świetna nauczycielka, miłośniczka literatury, ale także, jak się rychło okazało, utalentowana organizatorka. Pensję tę prowadziła dokładnie trzydzieści lat (1896-1926) stale ją rozwijając i podnosząc poziom nauki. Uczyła dziewczęta nie tylko dobrych manier i „sztuk pięknych”, ale dawała im solidną wiedzę na poziomie progimnazjum. Szkoła mieściła się w bardzo dobrym, jak na standardy końca XIX wieku, lokalu w domu Arnolda Włoczkowskiego przy ulicy Płockiej 1, mieszczącym sześć izb lekcyjnych i internat dla wychowanek zamiejscowych.

Była to szkoła elitarna, dostępna - z uwagi na wysokie czesne, tylko dla dziewcząt z rodzin ziemiańskich i najbogatszego mieszczaństwa. Ale w owych czasach inną być nie mogła, gdyż czesne było jedynym źródłem utrzymania. Szkoła była znana nawet poza granicami guberni płockiej. Z biegiem lat jej przełożona poszerza program nauki - od kursu 4-letniego do 5-letniego (1919) i 6-letniego (1922). Była to szkoła niemała - w 1921 r. uczyło się w niej 170 dziewcząt.

Anna Piniarowicz, mimo że wyrosła w obyczajowych i oświatowych tradycjach XIX wieku, dostrzegała i rozumiała potrzeby zmian w programach i formach kształcenia dziewcząt przygotowujących je do wymogów nowych czasów, a szczególnie pracy zawodowej. Program nauczania na pensji był tak skonstruowany, by umożliwić jej absolwentkom dalszą naukę w gimnazjum i uzyskanie matury. Aby umożliwić dziewczętom z Sierpca uzyskanie matury na miejscu, godzi się też w 1926 roku - nie bez żalu - na propozycję księdza Leona Pomaskiego, by połączyć gimnazjum męskie i pensję w szkołę koedukacyjną. W tym „nowym” gimnazjum pełni aż do wojny funkcję zastępcy dyrektora - Generalnej Wychowawczyni (do końca tytułowana jest na co dzień Panią Przełożoną). Stanowi z księdzem Pomaskim świetny duet kierowniczy nawzajem uzupełniający się. On koncentruje się na sprawach kadrowych i organizacyjnych, rozbudowuje szkołę, pogłębia i poszerza proces kształcenia i wychowania ukochaną przez siebie działalnością społeczno-kulturalną i sportową. Ona skupia się na problemach wychowawczych. Łączą ich nie tylko talenty

pedagogiczne, ale także umiłowanie szkoły, którą chcą uczynić (z powodzeniem) przodującą na Mazowszu, traktowanie pracy nauczycielskiej jako misji społecznej i gorący patriotyzm.

Anna Piniarowicz była też czołową działaczką społeczną w Sierpcu początków XX wieku. Znajdziemy ją wśród inicjatorów, a później w zarządach szeregu organizacji - nie tylko oświatowych (m.in. sierpeckich oddziałów „Macierzy Polskiej” i Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz Spółdzielni Spożywców „Zgoda”).

„Wysoka, postawna, o trochę surowych rysach twarzy, na której błyszczały ciemne, mądre oczy, ubrana bardzo starannie modą ubiegłego stulecia, z baretkami wysokich odznaczeń państwowych przy czarnej, długiej sukni - była opoką symbolem trwania niezniszczalności szkoły i bezkompromisowych zasad”.

Umierała w strasznej, okupacyjnej rzeczywistości, samotna (1944 r.), „Nie szukała swych wychowanek, nie prosiła ich o pomoc. Jej wielkie serce potrafiło tylko dawać”. - Tak, Anna Piniarowicz potrafiła tylko dawać, nikogo o nic nie prosiła. Ale niewątpliwie zasługuje na więcej pamięci sierpczan, niż jej okazujemy.

Bez echa w jej mieście minęła setna rocznica założenia pensji (1996) i pięćdziesiąta rocznica jej śmierci (1994), nie pojawiła się też nawet najskromniejsza tabliczka na domu, w którym mieściła się jej pensja, czy też na murze gmachu Liceum. Pochowana została w Warszawie na Powązkach (kwatery 299 C-1-1; IV Brama).

BIURO RADY MIEJSKIEJ

SIERPĆ

Wpłynęło dnia *11.02.2013*

Ldz. Podpis *(J. K. 18)*

RADA MIEJSKA SIERPĆ

ul. Piastowska 11a

09 - 200 S I E R P Ć

woj. mazowieckie

Sierpc, 11.02.2013 r.

BIURO RADY MIEJSKIEJ
SIERPCA

Wpłynęło dnia 11.02.2013

Podpis

Pan Marek Chrzanowski
Przewodniczący Rady Miasta Sierpca

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Marek Chrzanowski

NACZELNIK
KADRY
PROJEKTU UCHWAŁY
13.02.2013

Zespół ds Nazewnictwa Ulic i Placów Rady Miasta Sierpca wnosi o nazwanie nowej ulicy oznaczonej w ewidencji gruntów nr 2082/7 i 2080/4, położonej w sąsiedztwie ul. Sempołowskiej imieniem **Anny Piniarowicz**. (mapka w załączeniu).

Uzasadnienie

1. Rada Miasta Sierpca prowadzi świadomą politykę historyczną, której przejawem jest nazywanie nowych ulic i placów nazwiskami osób zasłużonych dla Sierpca, których dorobek życiowy nie budzi żadnych zastrzeżeń.
2. Anna Piniarowicz, nauczycielka, wychowawczyni, prowadziła od 1896 do 1926 roku pensję dla dziewcząt, połączoną następnie z progimnazjum męskim w gimnazjum koedukacyjne działające do wybuchu II wojny światowej. Odcisnęła swe piętno na życiu miasta w I połowie XX wieku. Traktowała pracę nauczycielską jako misję społeczną. Była gorącą patriotką. Anna Piniarowicz to czołowa działaczka społeczna w Sierpcu początków XX wieku. Współinicjatorka powstania szeregu organizacji - nie tylko oświatowych (m.in. sierpeckich oddziałów „Macierzy Polskiej” i Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz Spółdzielni Spożywców „Zgoda”).
Jej życiorys sporządzony przez Jana Burakowskiego - w załączeniu.
3. Ulica znajdowałaby się w sąsiedztwie ulicy im. Stefanii Sempołowskiej, której droga życiowa była podobna do drogi życiowej Anny Piniarowicz (w załączeniu).

Wobec powyższego wnosimy o wniesienie pod obrady Rady w dniu 27 lutego 2013 r. stosownego projektu uchwały.

Podpisy:

- **Stefania Sempołowska** (ur. 1 października 1869 we wsi Polonisz koło Środy, zm. 31 stycznia 1944 w Warszawie) – nauczycielka i działaczka oświatowa, bojowniczka o prawa dziecka, dziennikarka i pisarka.
- Mając 17 lat zdała egzamin na *Patent nauczycielki* przed rządową komisją w Warszawie. Od tej chwili rozpoczyna się niestrudzone życie nauczycielki, działaczki oświatowej, bojowniczki o prawa dziecka, dziennikarki i pisarki – autorki wielu podręczników dla dzieci. W okresie międzywojennym zajmowała się także publicystyką oświatową, domagając się pełnego dostępu do oświaty wszystkich warstw społecznych.
- Była członkiem Towarzystwa Oświaty Demokratycznej *Nowe Tory* oraz współredaktorem czasopisma dla młodzieży *Z bliska i z daleka*, a później dwutygodnika dla dzieci i wychowawców *W słońcu*.
- W czasie Rewolucji 1905 r. prowadziła akcje pomocy więźniom politycznym. Razem z adwokatem Stanisławem Patkiem (swym życiowym partnerem), kierowała Kołem Obrońców Politycznych (m.in. w głośnej sprawie Stefana Okrzei)[1]. Za swoją działalność była kilkakrotnie aresztowana, wydalona do Galicji, szykanowana przez władze carskie. Mimo przeciwności losu, ciężkiej choroby, która ją dotknęła, pozostawała wierna swoim ideałom.
- Pochowana została w rodzinnym grobowcu na Powązkach. Chciała, aby na mogile wryć słowo „nauczycielka”, bo tę dziedzinę pracy spośród wszystkich, którym służyła – uważała za najważniejszą i najbardziej przez nią ukochaną.

• **Główne prace pisarskie**

- *Niedola młodzieży w szkole galicyjskiej* (1906)
- *Z tajemnic Ciemnogrodu* (cz. I - 1924, cz. II - 1928)
- *Na ratunek* (1934).
- *Warszawa wczoraj i dziś* (1938).